

«Страхування»
Наталія ШИШПАНОВА

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

« 3 » 07 2023 р.

Гарант освітньої програми

д.р. екон. наук, проф.

Грина БАНСВА

« 16 » 06 2023 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТРАХУВАННЯ

Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітній ступінь	Бакалавр
Семестр	4
Форма здобуття освіти	денна
Викладачі	Шишпанова Н.О., канд. екон. наук, доцент, e-mail: shishpanova@mnau.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

Протокол № 11 від « 13 » червня 2023 року.

Завідувач кафедри

Альона КЛЮЧНИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.

Протокол № 11 від « 14 » червня 2023 року.

Голова науково-методичної комісії

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту.

Ганна ТАБАЦКОВА

Протокол № 11 від « 15 » червня 2023 року.

Голова вченої ради

Олена ШЕБАНИНА

Миколаїв
2023

1. Призначення навчальної дисципліни	Важливість вивчення дисципліни визначається роллю страхування у сучасній економіці, яке виявляється ефективним інструментом захисту від можливих ризиків, який забезпечує неперервність та безперервність процесу відтворення, соціально-економічну стабільність у суспільстві, слугує одним із головних джерел інвестиційного капіталу.
2. Мета навчальної дисципліни	<p>Мета дисципліни полягає в оволодінні теоретико-методичних та практичних навиків у сфері страхових взаємовідносин, вивченні сутності і форм прояву ризику, що сприятиме об'єктивній оцінці економічних процесів, розумінню суті, місця та значення страхування для успішного управління цими процесами.</p> <p>Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є надання здобувачам вищої освіти: знань з теорії страхування; теоретичних знань та практичних навичок розробки та здійснення страхових операцій; практичних навичок з визначення сукупності заходів по ефективному страховому захисту.</p> <p>Об'єктом дисципліни є процеси розрахунків між страховиком та страховальником, що здійснюються в країні та поза її межами.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни «Страхованик» є специфічні страхові відносини.</p>
3. Компетентності	<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов</p> <p>Загальні компетентності: ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 05. Здатність працювати в команді. ЗК 08. Навики здійснення безпечної діяльності. ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>

	<p>Спеціальні (фахові компетентності): СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності СК 03. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни. СК 11. Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки, властивості і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень забезпечення вимог споживачів у сфері гостинності; СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формувати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. СК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p>	
4. Програмні результати навчальної дисципліни	<p>РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та рестораних послуг, а також суміжних наук. РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства. РН 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу РН 06. Аналізувати, інтерпретувати і моделювати на основі існуючих наукових концепцій сервісні, виробничі та організаційні процеси готельного та ресторанного бізнесу. РН 07. Організувати процес обслуговування споживачів готельних та рестораних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки. РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.</p>	
5. Опис навчальної дисципліни	<p>Всього годин/кредитів за навчальним планом (семестр – 4), з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції - практичні заняття - самостійна робота 	<p>120 год/ 4,0 кред. 40 год/ 1,33 кред. 20 год/ 0,67 кред. 60 год/ 2,0 кред.</p>

Календарний план*

№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лек	сп	сам робота
1	Сутність, принципи і роль страхування в готельно-ресторанній справі	4	2	6
2	Класифікація страхування.	4	2	6
3	Страхові ризики та їх оцінка.	4	2	6
4	Страховий ринок.	4	2	6
5	Страхова організація.	4	2	6
	Державне регулювання страхової діяльності.	4	2	6
6	Особисте страхування.	4	2	4
7	Майнове страхування в готельно-ресторанній справі	4	2	4
8	Страхування відповідальності.	4	2	4
9	Перестрахування і співстрахування.	4	2	4
10	Доходи, витрати і прибуток страховика	-	-	4
11	Фінансова надійність страхової компанії.	-	-	4
Всього		40	20	60

*Примітка Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу

6. Порядок та критерії оцінювання

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за відповідними формами організації освітнього процесу, а саме: поточний та підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти. Порядок зарахування пропущених занять, зокрема: у формі усного опитування (при пропущенні лекцій) та виконання індивідуального завдання (при пропущенні практичного завдання).

Рейтингова оцінка знань. Відрізняється від традиційної більш широким інтервалом балів, які диференційовані відповідно до складності матеріалу, що контролюється його об'ємом, рівнем самостійності освоєння тощо.

Форма підсумкового контролю – залік. За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, самостійну роботу, реферати, контрольні роботи тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 0 до 100 балів. Оцінювання виконується за бальною методикою СКТС. Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти													
№ модулю	Кількість годин		Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума						
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max					
1	24	12	Аудиторна робота:										
			-тестування						4	1	3	4	12
			-опитування						4	2	3	8	12
			-розв'язування задач						4	2	3	8	12
			Самостійна робота:										
Обов'язкова													
- доповідь на гуртку, конференції	1	3	5	3	5								
- опрацювання тем	1	3	7	3	7								
Разом							26	48					
2	16	8	Аудиторна робота:										
			-тестування						3	2	3	6	9
			- опитування						3	2	3	6	9
			- розв'язування задач						3	2	3	6	9
			Самостійна робота:										
Обов'язкова													
- опрацювання тем	1	3	5	3	5								
Індивідуальна робота	1	10	15	10	15								
-наукова стаття	1	3	5	3	5								
-тези													
Разом							34	52					
Всього за семестр							60	100					

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - залік

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика курсу

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися етики поведінки, яка прописана у Кодексі академічної доброчесності у Національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісною з принципами викладання курсу, з чим здобувачі вищої освіти ознайомлюються під час першого

	заняття
	<p>Основні принципи проведення занять</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритість до нових та нестандартних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку, - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін, - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитися довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді, - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачам спілкуватись один з одним у будь-якій зручній для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання, - протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.
8. Інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Balytska M. V. Specifications of the sources of securing insurance company's financial stability. <i>Baltic Journal of Economic Studies</i> 2017. № 1, Vol. 3. P. 4-10. 2. European insurance in Figures URL: https://www.insuranceeurope.eu/insuranceeurope 3. Global marine insurance report 2019 URL: http://www.iunm.com/committees/facts-a-figurescommittee/statistics 4. Sirenko N., Baryshevskaya I., Poltorak A., Shyshpanova N. State and tendencies of intergovernmental regulation in Ukraine in conditions of fiscal decentralization. <i>Financial and credit activity: problems of theory and practice</i> 2018 vol. 2, no 25 pp 157-164. 5. Європейська організація страхування та пенсійного забезпечення (EIOPA) URL: https://eiopa.europa.eu 6. Мельник О. І., Кульбачна Л. А., Жулим М. С. Аналіз сучасного стану страхового ринку в Україні. <i>Modern Economics</i> Миколаїв, 2018. № 7. С. 107-113. URL: https://modecon.mnau.edu.ua/analysis-of-the-current-state-of-insurance-market-in-ukraine/ (дата звернення 25.11.2020). 7. Національний банк України. Основні напрями Стратегії розвитку фінансового сектору до 2025 року. Проект розділу I-III. Київ, серпень 2019. URL: https://bank.gov.ua/admin/uploads/article/Strategy_2025.pdf?v=4 (дата звернення 25.11.2020). 8. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: www.zakon.rada.gov.ua/ 9. Офіційний сайт Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України. URL: www.ukrproject.gov.ua 10. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL:

	<p>http://www.ukrstat.gov.ua</p> <p>11. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України URL: http://www.minagro.kiev.ua/</p> <p>12. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: https://minfin.gov.ua</p> <p>13. Офіційний сайт Національного банку України URL: https://bank.gov.ua</p> <p>14. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг URL: http://www.nfr.gov.ua</p> <p>15. Про страхування закон України від 4 жовтня 2001 р. №2745-III URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85:96</p> <p>16. Рябенко Г.М., Сіренко Н.М., Кравченко А.С. Страхування навч. посіб. Миколаїв: МНАУ, 2014. 426 с.</p> <p>17. Світлична О.С., Сташкевич Н.М. Управління фінансами страхових організацій: навч. посіб. Одеса: Атлант 2015. 258 с.</p> <p>18. Сіренко Н.М., Мельник О.І., ШИШПАНОВА Н.О. Страхувальний менеджмент: навч. посіб. Миколаїв: МНАУ, 2020. 180 с.</p> <p>19. Форнішурер страхування URL: https://forinsurer.com/ratings/nonlife/19/6/4</p> <p>20. ШИШПАНОВА Н. О., ШКАРЗЕТ Т. В. Страхувальні компанії у розбудові фінансового ринку України. <i>Глобальні та національні проблеми економіки</i>. Миколаїв, 2017. Вип. 20. С. 908–911. URL: http://global-national.in.ua/archive/20-2017/184.pdf (дата звернення 25.11.2020)</p> <p>21. ШИШПАНОВА Н.О. Напрями активізації інвестиційної діяльності страхових компаній України. <i>Агробізнес</i> 2019. №21. С. 59-65</p> <p>22. ШИШПАНОВА Н.О. Репутаційно-іміджевий підхід в управлінні фінансами страхових компаній. <i>Modern Economics</i>. 2019. №17. С. 252-257</p> <p>23. ШИШПАНОВА Н.О., СЕРДЕЧНА Ю.С. Методичні основи управління страховим портфелем. <i>Електронне фахове видання «Modern economics»</i> 2017. №. С. 170–175</p> <p>24. ШИШПАНОВА Н.О., ХОРИЖЕНКО В.В. Взаємозв'язок обсягів страхових платежів страхових компаній України з макроекономічними показниками. <i>Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія: Економіка та управління</i> 2020. №1(21). С. 202-209.</p> <p>25. Honcharenko, I., Shyshpanova, N. (2022) Agricultural insurance as a condition for sustainable development of rural areas (Агрострахування як умова сталого розвитку сільських територій). <i>Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science</i>, 26(1), 59-68. 10.56407/2313-092X/2022-26(1)-6. https://bsagriculture.com.ua/uk/journals/tom-26-1-2022/agrostrakhuvannya-yak-umova-stalogo-rozvitku-silskikh-teritoriy</p>
9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми	<p>Набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5 279.01-00.2020 із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з</p>

потребами	<p>урахуванням індивідуальних особливостей навчально-педагогічної діяльності усіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувачів вищої освіти (за наявності).</p> <p>Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. В університеті є пандус, кнопка виклику, а також особа, яка безпосередньо забезпечує інтеграцію здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Для здобувачів вищої освіти із особливими освітніми потребами забезпечується доступність навчання, у т.ч. за допомогою системи Moodle.</p> <p>Можливість дистанційного навчання через:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систему Moodle; - платформу онлайн-занять Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо; - електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів; - аудіо- та відео повідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямками їх виконання тощо; - спілкування через електронну пошту (shyshpanova@mnau.edu.ua) та телефонний зв'язок; - індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни.
10. Доступ до матеріалів навчання	<p>https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=130</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

канд. екон. наук

Наталія ШИШПАНОВА